

Forhandlinger mellem den danske Konseilspræsidents og Forsvarsministers Udsending og den tyske Generalstabschef, General Moltke, om noget saadant. Dette vidste jeg ikke, men jeg kendte fra den militære Diskussion Tanken om en saadan Række af Spærreforter og dertil knyttede Mineanlæg, og mod disse vendte jeg mig i den paagældende Artikel. Jeg føjede imidlertid til, at naar jeg gik ud fra den Opfattelse, at det vilde være klogest for Danmark ikke at have en saadan Spærring, beroede det paa, at den engelske Flaade paa det Tidspunkt var den tyske Flaade saa langt overlegen, at Tyskland ikke kunde tage Kampen op ved Indgangen til Østersøen, men at denne Kamp først kunde tages fra tysk Side ved selve de tyske befæstede Havne; det vilde være umuligt for den tyske Østersøflaade at gaa ud og møde England udenfor deres Havne.

Men i den Henseende foregik der i Aarene mellem 1907 og 1914 en fuldstændig Forandring af de militære Forhold paa Østersøen. Netop i disse Aar udvikledes den tyske Flaade saaledes, at det i 1914 var blevet en uklog Hasardpolitik for England at prøve paa at trænge ind i Østersøen. Denne forandrede Tilstand, der flyttede Kampstedet fra de tyske Østersøhavne til Østersøens Indløb, tog vi i 1914 Hensyn til. Dens Betydning for Danmarks Politik erkendte vi i 1914 paa et Tidspunkt, da det ikke lykkedes at faa Medlemmerne af det Parti, som den ærede Ordfører tilhører, til at erkende, at denne Forandring i Danmarks og de omliggende Staters politiske Stilling var foregaaet.

Dette om de Udtalelser, det ærede Medlem fremsatte om, hvad vi havde sagt forud for 1914. Men det ærede Medlem beskæftigede sig ogsaa med, hvad Partiet Venstres og de Konservatives Talsmænd havde fremført under Forhandlinger i 1909, navnlig Partiet Venstre, med Hensyn til hele Karakteren af den militære Ordning, som den Gang blev gennemført. Det ærede Medlem sagde, at i 1914 brast vore Teorier om, hvorledes dansk Militærvæsen skulde være ordnet. Det gjorde de ikke. Vore Teorier derom kunde ikke blive sat paa Prøve, thi den Ordning, vi havde bragt i Forslag og ønskede gennemført, blev afvist af et Flertal. Derimod blev der i 1914 Betingelser for at forstaa, hvad den Ordning, som var gennemført af vore ærede Modstandere, betød i en Situation af den Karakter. Venstre havde hævdet, at man maatte gaa ud fra, at det var nødvendigt at have et Neutralitetsforsvar. Dette skulde

finde Sted ikke et enkelt Sted, ikke ved København, nej, det skulde finde Sted ved Danmarks Grænser, ved Danmarks Kyster og i Danmarks Farvande. Overalt skulde man være i Stand til at møde Angreb, som kunde blive rettet imod os.

Overfor dette Program, der var blevet stillet op af Partiet Venstre i Tiden forud for 1909, beder jeg nu ærede Medlemmer overveje, hvad Begivenhederne i 1914 lærte det danske Folk. Jeg tror at turde sige, at den 5. August, da Repræsentanter for alle vore politiske Partier stod overfor afgørende Beslutninger, faldt Skællene fra de Herrers Øjne, og da blev i hvert Fald nogle af dem seende med Hensyn til Danmarks virkelige militære Stilling. Da kunde der rejse sig det Spørgsmaal: Kunde Neutralitetsforsvaret gennemføres i Jylland? og da var der ikke een af dem, der overvejede i de Dage, og vel heller ikke udenfor de overvejendes Kredse, der overhovedet kunde tænke sig den Mulighed, at et Neutralitetsforsvar kunde gennemføres i Jylland. Og maa jeg spørge: kunde det gennemføres paa de sydlige Øer, hvor Begivenhederne i det Øjeblik traadte Danmark nærmest? Jeg maa svare: Med den militære Ordning af 1909 kunde der ikke paa de sydlige Øer tilvejebringes nogen Art af Neutralitetsforsvar, nogen Art af det, de Herrere kalder et effektivt Værn. Hele Ordningen var saaledes tilrettelagt, at der ikke en Gang blev et Vagthold til disse sydlige Øer. Saa kunde man sige: Kunde da ikke Flaaden forsøge et Neutralitetsforsvar ved Sjælland? Kunde Flaaden ikke beskytte Sjællands Kyster og hindre et fremmed Angreb, et Bombardement paa København? Det blev klart den Dag, at Flaaden magtede intet Neutralitetsforsvar. Den magtede udelukkende en eneste Ting, et Vagthold, det samme, som en Flaade af den Art, der var foreslaaet fra vor Side, vilde have kunnet magte, og intet mere.

Man kunde endelig spørge: Ja, men Store Bælts-Spærringen kom dog, og vilde Flaaden ikke have været i Stand til at føre et effektivt Forsvar for Store Bælts-Spærringen? Jeg svarer dertil, at Kendsgerninger, som enhver, der har drøftet disse Spørgsmaal, her i Danmark kender, viser, at der ikke vilde have været Mulighed for et effektivt Forsvar for Store Bælts-Spærringen, hvis den var blevet angrebet af en Flaade, der søgte at trænge igennem ind til Østersøen. Thi Forholdet var dette, at de Kystforsvarsskibe, paa hvilke vore Modstandere lagde saa megen Vægt i 1909, og som ogsaa nu bestandig spiller i Hovedet paa dem, naar de drøfter disse Spørgsmaal, disse